

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE								
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH								
Kierunek studiów:	Psychologia							
Poziom studiów:	Jednolite studia magisterskie							
Profil studiów:	Praktyczny							
Forma studiów:	Stacjonarne							
Nazwa modułu:	Pomoc psychologiczna							
Rodzaj modułu:	Moduł kształcenia kierunkowego							
Język wykładowy:	Język polski							
Rok studiów:	3	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:						
Semestr:	5	Wykłady	Ćwiczenia	-	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	5	30	30	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną							
Wymagania wstępne:	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii ogólnej, psychologii rozwojowej i psychologii społecznej, zna podstawowe pojęcia dotyczące funkcjonowania człowieka w różnych fazach życia oraz mechanizmów regulujących zachowanie. Rozumie znaczenie relacji interpersonalnej, komunikacji i procesów emocjonalno-motywacyjnych. Jest przygotowany do refleksji nad rolą profesjonalnej pomocy psychologicznej.							
II. CELE KSZTAŁCENIA								
Cele kształcenia:								
<p>Cel 1: Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, formami i technikami pomocy psychologicznej.</p> <p>Cel 2: Kształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie komunikacji, budowania relacji pomagania i stosowania wybranych technik pomocowych.</p> <p>Cel 3: Rozwijanie kompetencji etycznych i refleksji nad własnymi ograniczeniami w udzielaniu pomocy.</p>								
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW								
Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji					
wiedzy:								
W01	zna mechanizmy powstawania, utrzymywania i zmiany więzi w relacji pomocowej oraz ich znaczenie w procesie pomagania psychologicznego.	K3PS_W05	Sprawdzian wiedzy z wykładu; Sprawdzian wiedzy z ćwiczeń					
W02	rozumie znaczenie zmian rozwojowych w cyklu życia człowieka dla rozpoznawania problemów oraz doboru adekwatnych form pomocy psychologicznej.	K3PS_W06	Sprawdzian wiedzy z wykładu; Sprawdzian wiedzy z ćwiczeń					
W03	posiada wiedzę o celach, zadaniach, strukturze oraz zasadach funkcjonowania instytucji świadczących pomoc psychologiczną i wsparcie kryzysowe.	K3PS_W08	Sprawdzian wiedzy z wykładu; Sprawdzian wiedzy z ćwiczeń					
umiejętności:								
U01	potrafi interpretować i wyjaśniać mechanizmy psychologiczne oraz reakcje jednostki pojawiające się w sytuacjach trudnych, kryzysowych i traumatycznych.	K3PS_U01	Praca zaliczeniowa (studium przypadku)					
U02	umie analizować problemy klienta, ich uwarunkowania, przebieg oraz konsekwencje, wykorzystując wiedzę psychologiczną i obowiązujące standardy pracy pomocowej.	K3PS_U02	Praca zaliczeniowa (studium przypadku)					

U03	potrafi prowadzić obserwację, wstępnie diagnozować potrzeby klienta oraz formułować hipotezy dotyczące dalszego procesu pomagania psychologicznego.	K3PS_U03	Praca zaliczeniowa (studium przypadku)
kompetencji społecznych:			
K01	jest świadomy znaczenia refleksji nad własnymi kompetencjami oraz konieczności ich systematycznego rozwijania w pracy pomocowej.	K3PS_K01	Udział w dyskusji i obserwacja postaw studenta
K02	jest gotowy do współpracy z zespołem specjalistów oraz podejmowania wspólnych działań w procesie udzielania pomocy psychologicznej.	K3PS_K02	Udział w dyskusji i obserwacja postaw studenta
K03	jest gotowy do odpowiedzialnego, etycznego i zaangażowanego działania w relacji pomagania z poszanowaniem dobra klienta.	K3PS_K03	Udział w dyskusji i obserwacja postaw studenta
IV. TREŚCI PROGRAMOWE			
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)			
Wykłady			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin	
WY01	Przedstawienie treści karty modułu. Wprowadzenie do pomocy psychologicznej: definicje, historia, różnice między pomocą psychologiczną a psychoterapią.	4	
WY02	Profesjonalne i nieprofesjonalne formy pomocy psychologicznej	4	
WY03	Rodzaje interwencji: profilaktyka, interwencja kryzysowa, wsparcie długoterminowe	4	
WY04	Relacja pomagania: kontakt, zawieranie umowy, granice, zaufanie, konflikt ról.	4	
WY05	Komunikacja w procesie pomagania: empatia, aktywne słuchanie, komunikaty werbalne i niewerbalne.	4	
WY06	Techniki pomocowe: dialog otwarty, rozmowa wspierająca, psychoedukacja, poradnictwo, grupy wsparcia.	4	
WY07	Etyka i standardy zawodowe w pomocy psychologicznej.	4	
WY08	Ograniczenia pomocy psychologicznej: kiedy i gdzie kierować dalej, pomoc w sytuacjach kryzysowych. Podsumowanie zajęć.	2	
Ćwiczenia			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin	
ĆW01	Przedstawienie treści karty modułu. Wprowadzenie do ćwiczeń: cele, kontrakt grupowy.	2	
ĆW02	Pomoc psychologiczna a psychoterapia – analiza przypadków.	2	
ĆW03	Profesjonalne i nieprofesjonalne formy pomocy – analiza przypadków.	2	
ĆW04	Rodzaje interwencji – projektowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych.	2	
ĆW05-06	Relacja pomagania – nawiązywanie kontaktu, budowanie zaufania, kontraktowanie i ustalanie granic.	4	
ĆW07-08	Komunikacja pomocowa – aktywne słuchanie, parafraza, odzwierciedlanie uczuć, komunikaty niewerbalne, bariery komunikacyjne.	4	
ĆW09-11	Techniki pomocowe – rozmowa wspierająca, psychoedukacja, poradnictwo psychologiczne, dialog otwarty, grupy wsparcia.	6	
ĆW12	Dylematy etyczne – analiza przypadków.	2	
ĆW13	Granice i ograniczenia pomocy – ćwiczenia decyzyjne.	2	
ĆW14	Symulacje przypadków – odgrywanie ról, analiza sytuacji kryzysowych.	3	
ĆW15	Ewaluacja i omówienie prac studentów. Podsumowanie zajęć.	1	
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE			
1. Metody kształcenia: wykład, dyskusja, analiza przypadków, symulacje, ćwiczenia warsztatowe, odgrywanie ról. 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: prezentacje multimedialne, karty pracy, studia przypadków, materiały wideo, literatura fachowa			
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU			

1. Formy zaliczenia:

Wykłady - zaliczenie z oceną

Ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Zaliczenie modułu odbywa się z oceną zgodną z przyjętą skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

Sprawdzian wiedzy z wykładu

Sprawdzian wiedzy z ćwiczeń

Praca zaliczeniowa (studium przypadku)

Udział w dyskusji i obserwacja postaw studenta

Kryteria oceny sprawdzianów wiedzy:

91%-100% - ocena bardzo dobra

81%-90% - ocena dobra plus

71%-80% - ocena dobra

61%-70% - ocena dostateczna plus

51%-60% - ocena dostateczna

50% i poniżej – ocena niedostateczna

Kryteria oceny aktywności studenta:

5,0 (bardzo dobry) – student jest zawsze przygotowany, aktywnie i merytorycznie uczestniczy w zajęciach, zgłasza się samodzielnie, wnosi wartościowe uwagi, pomaga grupie w dyskusji, wykazuje się samodzielnością i krytycznym myśleniem.

4,5 (dobry +) – student jest zazwyczaj dobrze przygotowany, regularnie bierze udział w dyskusji, jego wypowiedzi są trafne i wspierają tok zajęć, czasem inicjuje nowe wątki, choć nie zawsze konsekwentnie je rozwija.

4,0 (dobry) – student przygotowuje się do zajęć, jego aktywność jest widoczna, ale raczej w odpowiedzi na pytania prowadzącego niż z własnej inicjatywy, wypowiedzi są poprawne, choć nie zawsze pogłębione.

3,5 (dostateczny +) – student wykazuje ograniczoną aktywność, odpowiada dopiero po zachęcie prowadzącego, jego wypowiedzi bywają powierzchowne lub częściowo nietrafne, ale widać zaangażowanie w tok zajęć.

3,0 (dostateczny) – aktywność jest sporadyczna, głównie po bezpośrednim wezwaniu do odpowiedzi; przygotowanie do zajęć bywa nierówne; wypowiedzi nie zawsze mają związek z omawianym materiałem lub są bardzo ogólne.

2,0 (niedostateczny) – student nie przygotowuje się, nie uczestniczy w zajęciach mimo zachęty, unika wypowiedzi, a jego obecność nie wnosi nic do pracy grupy.

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej (studium przypadku w postaci prezentacji):

5,0 (bardzo dobry):

- Prezentacja spójna, logicznie zbudowana, z jasnym wprowadzeniem, rozwinięciem i podsumowaniem.
- Treści oparte na literaturze podstawowej i uzupełniającej, w tym co najmniej kilku dodatkowych artykułach naukowych.
- Krytyczna analiza źródeł, własne wnioski i refleksje.
- Forma atrakcyjna: przejrzyste slajdy, poprawność językowa, płynność wypowiedzi, kontakt z grupą.
- Przekracza podstawowe wymagania, wnosi wartość dodaną dla całej grupy.

4,5 (dobry +):

- Prezentacja dobrze uporządkowana i zrozumiała.
- Wykorzystano literaturę podstawową i część uzupełniającej, w tym przynajmniej jeden dodatkowy artykuł.
- Zawiera elementy interpretacji i własnych wniosków, choć nie zawsze pogłębione.
- Forma poprawna, przejrzysta, drobne niedociągnięcia w języku lub strukturze.

4,0 (dobry)

- Prezentacja poprawna merytorycznie, oparta na literaturze podstawowej, ewentualnie z jednym źródłem dodatkowym.
- Brak głębszej analizy, raczej opis niż krytyczne spojrzenie.
- Struktura i forma zasadniczo poprawne, choć występują pewne niejasności, monotonia lub błędy językowe.

3,5 (dostateczny +)

- Prezentacja ogólnie zrozumiała, ale fragmentami chaotyczna lub powierzchowna.
- Opiera się głównie na literaturze podstawowej, bez szerszego wykorzystania źródeł uzupełniających.
- Brakuje wyraźnych wniosków lub podsumowania.
- Występują istotne niedociągnięcia w formie lub języku, choć nie utrudniają odbioru.

3,0 (dostateczny)

- Prezentacja bardzo ogólna, fragmentaryczna, z licznymi brakami merytorycznymi.
- Brak wykorzystania literatury uzupełniającej i dodatkowych artykułów.
- Słaba organizacja, mało przejrzysta forma.
- Prezentacja przygotowana na minimalnym poziomie wymagań.

2,0 (niedostateczny)

- Prezentacja niespójna, z poważnymi błędami merytorycznymi.
- Brak oparcia na literaturze (nawet podstawowej).
- Forma nieczytelna, chaotyczna, utrudniająca odbiór.
- Student nie spełnił wymagań minimalnych.

3. Podstawowe kryteria zaliczenia i oceny modułu:

Student otrzymuje zaliczenie modułu jeżeli:

- spełnił warunki zaliczenia wykładów i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z wykładów (ocena podsumowująca wykłady)
- spełnił warunki zaliczenia ćwiczeń i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z ćwiczeń (ocena podsumowująca ćwiczenia).

Niezaliczenie przynajmniej jednej składowej (wykłady, ćwiczenia) skutkuje niezaliczeniem całego modułu.

Ocena podsumowująca moduł jest ustalana na podstawie średniej arytmetycznej ocen formujących (ocena podsumowująca wykłady i ocena podsumowująca ćwiczenia). Średnia jest obliczana zgodnie z regulaminem studiów i zaokrąglana do pełnego stopnia zgodnie ze skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	60
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	30
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	65
Przygotowanie do wykładu	8
Przygotowanie do ćwiczeń	12
Przygotowanie do sprawdzianu wiedzy z wykładu	15
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	30
Łączna liczba godzin	125
Punkty ECTS za moduł	5

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Feitham, C., Horton, I. Psychoterapia i poradnictwo 1 i 2 tom, wyd. GWP
2. Drat-Ruszczak K. Podręcznik pomagania
3. Supińska, E. Pierwsza pomoc psychologiczna, Warszawa PWN
4. Corey, G. Teoria i praktyka poradnictwa i psychoterapii, Zysk i S-Ka

Literatura uzupełniająca:

1. Trzebiński J. (red.) Pomoc psychologiczna. Teoria i praktyka Warszawa PWN
2. James, R. K., Gilliland, B.E. Interwencja kryzysowa. Teoria i praktyka, Warszawa PWN
3. Kottler J.A. Skuteczny terapeuta, Gdańsk GWP